LIVING LAND

REFORMA WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ UE

Photo: CC0 public domain

NASZ PRZEWODNIK PO KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH

REKOMENDOWANE ODPOWIEDZI

przedstawiamy propozycje odpowiedzi na każde pytanie

SZCZEGÓŁOWE WYJAŚNIENIA

przedstawiamy nasze uzasadnienie dla każdej rekomendowanej odpowiedzi

SPIS TREŚCI

UDZIAŁ W KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH 3
PYTANIE 1 4
PYTANIE 2 5
PYTANIE 3 6
PYTANIE 4 6
PYTANIE 5 7
PYTANIE 6 8
PYTANIE 7 9
PYTANIE 8 9
PYTANIE 9 10
PYTANIE 10 11
PYTANIE 11 12
PYTANIE 12 13
PYTANIE 13 14
PYTANIE 14 15
PYTANIE 15 16
PYTANIE 16 17
PYTANIE 17 17
PYTANIE 18 19
PYTANIE 19 20
PYTANIE 20 21
PYTANIE 21 22
PYTANIE 22 23
PYTANIE 23 23
PYTANIE 24 24
PYTANIE 25 25
PYTANIE 26 26
PYTANIE 27 26
PYTANIE 28 27
PYTANIE 29 29
PYTANIE 30 30
PYTANIE 31 31
PYTANIE 32 31
PYTANIE 33 32
PYTANIE 34 33

Odpowiedź na konsultacje społeczne

Konsultacje Komisji Europejskiej dotyczące modernizacji i uproszczenia Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) będą otwarte na opinię społeczeństwa od 2 lutego do 2 maja 2017. Można wziąć w nich udział poprzez wypełnienie formularza odpowiedzi na stronie internetowej.

Bardzo zachęcamy osoby indywidualne i organizacje należące do różnych sektorów i społeczności UE do udziału w tych konsultacjach i do przekazania liderom polityki europejskiej, że WPR nie działa prawidłowo i że potrzebujemy zrównoważonego systemu rolnictwa i produkcji żywności. Jest to ogromna szansa, by Twój głos został usłyszany i by miał wpływ na zapisy przyszłego prawa.

Kwestionariusz konsultacji zawiera pytania wielokrotnego wyboru oraz pytania otwarte. By ułatwić Ci udzielenie odpowiedzi, przygotowaliśmy rekomendowane przez nas odpowiedzi wraz z ich uzasadnieniem. Można użyć naszych rekomendacji w całości lub skorzystać z nich przy tworzeniu własnych odpowiedzi. Przy formułowaniu odpowiedzi można również skorzystać z działów Najczęściej zadawane pytania (FAQ) oraz Zasoby, dostępnych na naszej stronie internetowej.

PYTANIE 1

> Jakie są najważniejsze wyzwania dla rolnictwa i obszarów wiejskich UE?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Zapewnienie rolnikom odpowiedniego poziomu życia
- Zmniejszenie presji na środowisko i zasoby naturalne
- Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej

Następujące odpowiedzi są z naszego punktu widzenia **neutralne**:

- Przystosowanie się do tendencji w zakresie wymagań konsumenckich/społecznych
- Walka z bezrobociem i brakiem wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich
- Zaradzenie nierównomiernemu rozwojowi terytorialnemu w całej UE

NASZE UZASADNIENIE

Zmiany klimatyczne są jednym z największych wyzwań ludzkości, a zmiana zasad WPR zmierzająca do osiągnięcia zrównoważonego systemu produkcji żywności może być punktem zwrotnym w kwestii europejskich emisji. Obecnie rolnictwo jest najważniejszym czynnikiem powodującym spadek różnorodności biologicznej w Europie. Jedynie zdecydowana, gruntowna naprawa WPR może zmienić tę niepokojącą sytuację. Oczywiście, istnieje wiele innych wyzwań (np. zapewnienie rolnikom odpowiedniego poziomu życia), z którymi powinniśmy się zmierzyć udzielając rolnikom pomocy w przestawieniu się na prawdziwie zrównoważoną produkcję rolną.

PYTANIE 2

> Które z obecnych narzędzi WPR są najlepiej dostosowane do wskazanych powyżej wyzwań?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Wsparcie działań na rzecz środowiska i klimatu w zakresie rozwoju obszarów wiejskich w sektorze rolnictwa i na obszarach wiejskich
- Podejścia regulacyjne (np. standardy i przepisy)

Następujące odpowiedzi są z naszego punktu widzenia **neutralne**:

- Wsparcie inwestycji w kapitał ludzki i rzeczowy w zakresie rozwoju obszarów wiejskich w sektorze rolnictwa i na obszarach wiejskich
- Środki handlowe
- Wsparcie na rzecz zrzeszania się w organizacje producentów

Zalecamy **unikania** następujących odpowiedzi:

- Płatności niezwiązane z produkcją
- Wsparcie związane z produkcją
- Zabezpieczenia rynkowe (np. interwencja na rynku)
- Instrumenty zarządzania ryzykiem

NASZE UZASADNIENIE

Wzywamy do gruntownej reformy WPR i jej narzędzi. Uważamy, że polityka powinna odejść od przestarzałych i nieukierunkowanych płatności niezwiązanych z produkcją i przejść do stosowania nowoczesnych zachęt prowadzących do dostarczania korzyści społeczeństwu. Nagradzałyby one rolników za dobra, które przynoszą społeczeństwu, takie jak działania na rzecz klimatu i ochrona przyrody na obszarach rolnych. Jednocześnie, wprowadzanie w życie istniejących zapisów prawa i standardów jest podstawą każdego zrównoważonego użytkowania ziemi, które respektuje ogólnie uznawane zasady.

PYTANIE 3

> W jakim stopniu obecna WPR pomaga skutecznie sprostać tym wyzwaniom?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Wcale

Zalecamy **unikanie** następujących odpowiedzi:

- W dużym stopniu
- W dość dużym stopniu
- Tylko do pewnego stopnia

NASZE UZASADNIENIE

Dowody na liczne niepowodzenia WPR są dobrze udokumentowane, np.: rolnicy są w większości niezadowoleni i wielu z nich walczy obecnie o utrzymanie się; jej liczne założenia dotyczące środowiska okazały się być fałszywe; presja na dalszą intensyfikację produkcji wpływa na to, jak traktowane są zwierzęta. Pomimo pewnych korekt, obecny system płatności podstawowych niesprawiedliwie rozdziela środki, przyczynia się do wzrostu cen ziemi, co utrudnia nowym rolnikom dostęp do niej oraz prawie nie przyczynia się do rozróżnienia nieodpowiedzialnego i zrównoważonego sposobu zarzadzania ziemią. Liczne działania środowiskowe dążą do naprawienia problemów wywołanych innymi mechanizmami WPR. Aby sprostać wyzwaniom, przed którymi stoi nasz system produkcji żywności i rolnictwa, przestarzała polityka WPR musi stać się nowoczesna i nastawiona na osiąganie celów.

PYTANIE 4

> Co uważają Państwo za najważniejszy wkład rolników na rzecz naszego społeczeństwa?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do pozostawienia tej odpowiedzi pustej.

NASZE UZASADNIENIE

Uważamy, że WPR odgrywa kluczową rolę w złym systemie gospodarki rolnej i jako taka wymaga gruntownej naprawy. Obecna polityka nie pomaga rolnikowi w dostarczaniu dóbr społecznych, które mógłby zapewniać. Podczas gdy rolnicy i cały szereg interesariuszy w obszarach wiejskich robią wszystko co mogą, aby dostarczyć te dobra, nie uzyskują oni odpowiedniego wsparcia, w wyniku czego rezultaty ich działań są często niesatysfakcjonujące. Z tego powodu sugerujemy pozostawienie tego pytania bez odpowiedzi, by wysłać do Komisji jasny sygnał, że oczekujemy gruntownych reform.

PYTANIE 5

> W jakim stopniu zgadzają się Państwo z następującym stwierdzeniem?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Dochód gospodarstw rolnych jest nadal znacznie niższy od średniego dochodu w UE
    - **Częściowo się zgadzam**
- Rolnicy w UE zmagają się z bardziej rygorystycznymi wymogami niż rolnicy spoza UE
    - **Zdecydowanie się nie zgadzam**
- Rolnicy otrzymują tylko niewielką część z cen płaconych przez konsumentów
    - **Zdecydowanie się zgadzam**
- Rolnicy muszą prowadzić kosztowne inwestycje w celu zapewnienia rentowności swojej działalności gospodarczej
    - **Zdecydowanie się nie zgadzam**

NASZE UZASADNIENIE

Uważamy za dyskusyjne proszenie o opinię na tematy, co do których faktyczne odpowiedzi są znane. Życzylibyśmy sobie, żeby to dane liczbowe, a nie indywidualne odczucia stanowiły główny filar następnej reformy. Wiadomo, że dochód rolników jest niższy niż średnia w UE, ale może się on różnić w zależności od tego, czy użyje się wskaźnika „dochód na gospodarstwo domowe" czy „dochód na rolnika". Zależy to także od tego, kto wypełnia kwestionariusz. Prawdą jest również, że rolnicy otrzymują często niewielką część ostatecznej ceny za produkt. Jednakże, wbrew powszechniej opinii, UE nie narzuca wysokich obciążeń regulacyjnych. Standardy istniejące w Europie wymuszają wysoką cenę za produkty rolne. Kilka krajów wdrożyło te standardy i w zależności od tego, który z nich weźmiemy pod uwagę – wnioski mogą być różne, ponieważ standardy te różnią się restrykcyjnością. Na koniec, uważamy, że ostatnie pytanie wprowadza w błąd, gdyż wielu przedsiębiorców zmuszonych jest do czynienia znacznych inwestycji, a rolnicy nie są tutaj wyjątkiem. Inni z kolei gromadzą zasoby i wdrażają strategie obniżania kosztów, aby uniknąć bycia zależnym od pożyczek i cyklu produkcyjnego.

PYTANIE 6

“ Jakie są najważniejsze wyzwania dla rolnictwa związane ze środowiskiem?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następującej odpowiedzi:

- Ochrona bioróżnorodności

Sugerujemy również **wybranie dwóch** spośród poniższych odpowiedzi:

- Ograniczenie degradacji gleby
- Ochrona różnorodności genetycznej, np. tradycyjnych/starych odmian i ras
- Zmniejszenie zanieczyszczenia wody
- Racjonalizacja zużycia wody
- Bardziej zrównoważone wykorzystywanie pestycydów i nawozów
- Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza
- Zagrożenia ekologiczne, np. pożary, powodzie itd.

NASZE UZASADNIENIE

Uważamy, że przyszła polityka rolna nie powinna rozwiązywać jednego wyzwania środowiskowego, a ignorować innych. Nowoczesna i wydajna WPR może i powinna realizować wszystkie cele środowiskowe. Ponieważ różnorodność biologiczna jest pojęciem nadrzędnym (wszystkie pozostałe punkty muszą być spełnione, by zachować bioróżnorodność naszych wód, gleb i lądów), sugerujemy zaznaczenie tego pola oraz dwóch innych, według własnego uznania.

PYTANIE 7

> W jakim stopniu obecna WPR pomaga skutecznie sprostać tym wyzwaniom związanym ze środowiskiem?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następującej odpowiedzi:

- Wcale

NASZE UZASADNIENIE

Jak wspomnieliśmy już w poprzednich odpowiedziach, WPR nie służyła zachowaniu różnorodności biologicznej ani szeroko pojętemu środowisku. Pomimo słuszności pewnych aspektów WPR – inne, ważne części tej polityki sprawiają, że całość pozostaje nieakceptowalna.

PYTANIE 8

> Jakie są główne przeszkody stojące na drodze do zostania rolnikiem?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Niska rentowność
- Wysokie ceny gruntów

Następujące odpowiedzi są z naszego punktu widzenia **neutralne**:

- Brak dostępnych gruntów
- Przepisy dotyczące gruntów
- Trudności w dostępie do kredytów
- Złożoność systemów ubezpieczenia
- Prawo spadkowe
- Podatki
- Wymogi administracyjne
- Dostęp do aktualnej wiedzy/technologii

Zalecamy **unikanie** nastepującej odpowiedzi:

- Wizerunek sektora

NASZE UZASADNIENIE

Obecnie obowiązujący w WPR system płatności do powierzchni użytkowanej rolniczo prowadzi do odkładania się wartości subsydiów rolnych w wartości gruntów – czyli do podnoszenia cen gruntów i utrudniania zakładania nowych gospodarstw rolnych. Istotna dla rolników jest również niska rentowność produkcji rolnej. Te dwa problemy pokazują, że polityka wymaga gruntownej reformy, dzięki której przeciętny rolnik będzie odnosił korzyści. Wierzymy, że problemy europejskiego rolnictwa są naprawdę istotne, i że nie są problemem wizerunkowym, który można w prosty sposób rozwiązać przez intensyfikację działalności promocyjnej.

PYTANIE 9

> Co uważają Państwo za główne czynniki napędzające innowacje w sektorze rolnictwa, leśnictwa i gospodarki wiejskiej?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Dostęp do usług doradczych oferujących rozwiązania dobrze dopasowane do danego gospodarstwa
- Wsparcie na rzecz rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym
- Nowe partnerstwa między różnymi podmiotami (tj. między rolnikami, społeczeństwem obywatelskim, naukowcami itd.)

Neutralne naszym zdaniem są odpowiedzi:

- Dostęp do szkoleń zawodowych i odpowiednich informacji
- Rozpowszechnianie wiedzy
- Zachęty finansowe/inwestycyjne, wsparcie innowacyjnych projektów
- Wsparcie w ramach dostosowywania się do nowych potrzeb społecznych (np. wytycznych dotyczących żywienia)
- Większe zaangażowanie producentów w całym łańcuchu dostaw żywności (aż do etapu dostawy do konsumenta)
- Prace badawcze i przekazywanie wiedzy ukierunkowane na potrzeby rolników

Zalecamy **unikanie** odpowiedzi:

- Nowe technologie i środki produkcji rolnej

NASZE UZASADNIENIE

Innowacje są ważne, ale nie mogą być realizowane poprzez nowe technologie i środki produkcji rolnej (stąd zalecamy unikanie tej odpowiedzi), za to muszą uwzględniać właściwe rozwiązania prowadzące do poprawy równowagi całego systemu. Dlatego szczególny nacisk położono na kwestie ważne w kontekście osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju – doradztwo, nowe partnerstwa i gospodarkę o obiegu zamkniętym.

PYTANIE 10

> Od 2003 r. system doradztwa rolniczego ma na celu pomóc rolnikom w lepszym rozumieniu przepisów UE i norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz w przestrzeganiu tych przepisów i norm. Jak scharakteryzowaliby Państwo obecny stan usług doradczych dla rolników na Państwa terytorium, biorąc pod uwagę...

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Dostępność usług doradczych
  - **Niezadowalający**
- Dostęp do usług doradczych
  - **Niezadowalający**
- Jakość świadczonych usług
  - **Niezadowalający**
- Niezależność doradców
  - **Niezadowalający**
- Transfer wiedzy
  - **Niezadowalający**
- Rozpowszechnianie nowej wiedzy
  - **Niezadowalający**

NASZE UZASADNIENIE

Uważamy, że system doradztwa rolniczego, który nie jest najbardziej sporną częścią polityki rolnej, musi być jednym z kluczowych katalizatorów przejścia do nowego modelu rolnictwa oraz koncentrować i przekazywać rolnikom informacje na temat różnych opcji. Zgodnie z naszą dotychczasową wiedzą w kilku krajach nie uwzględnia się tego aspektu. Zaniepokojeni jesteśmy również kwestią potencjalnego braku niezależności doradztwa rolniczego oferowanego przez firmy, które jednocześnie sprzedają rolnikom nawozy czy pasze.

PYTANIE 11

> W jakim stopniu w ramach najnowszych reform WPR poświęcono wystarczającą uwagę kwestii spójności tej polityki na rzecz rozwoju krajów rozwijających się?

NASZE REKOMENDACJE

Bardzo zachęcamy do wybrania następujących odpowiedzi:

- Ogólna spójność z unijną polityką rozwoju i pomocy humanitarnej
    - **Tylko do pewnego stopnia**
- Eksport z UE do krajów rozwijających się
    - **W dość dużym stopniu**
- Import do UE z krajów rozwijających się
    - **Tylko do pewnego stopnia**
- Wpływ na lokalną produkcję rolną w krajach rozwijających się, w tym zmiana użytkowania gruntów
    - **Tylko do pewnego stopnia**

NASZE UZASADNIENIE

Dobrym sygnałem jest fakt, że temat spójności polityki na rzecz rozwoju został uwzględniony w konsultacjach. Z upływem czasu WPR zredukowała bezpośrednie negatywne oddziaływanie eksportu nadprodukcji (dumpingu) do krajów rozwijających się. Jednak nadal nie uwzględnia się wielu elementów systemu produkcji, jak chociażby masowego importu wyprodukowanych w sposób niezrównoważony produktów służących za pasze. Co więcej, mocno podkreśla się obecnie rolę eksportu jako środka do zwiększenia produkcji rolnej, co może stać się poważnym problemem dla krajów spoza Unii Europejskiej.

PYTANIE 12

> Jakie są główne problemy/przeszkody uniemożliwiające skuteczną realizację celów obecnej polityki rolnej? Jakie są przyczyny tych problemów?

NASZE REKOMENDACJE

Pytanie jest pytaniem otwartym. **Zdecydowanie zalecamy** odpowiedź idącą w kierunku:

- Uważamy, że podstawową barierą dla wprowadzenia prawdziwej reformy jest obecny proces decyzyjny związany z WPR. Obecnie jest on hamowany przez grupy interesów przeciwdziałające reformie. Aby doprowadzić do prawdziwej reformy, w debacie potrzebujemy silniejszych głosów sektorów spoza rolnictwa – przede wszystkim środowiska, ale także klimatu, rozwoju itp. Opowiadamy się za tym, by kolejna polityka rolna była wspólną własnością różnych podmiotów – od poziomu Unii Europejskiej (w tym kilku Komisji Parlamentu, ugrupowań Rady Unii Europejskiej oraz departamentów Komisji Europejskiej) do poziomów krajowego i regionalnego, na których polityka WPR jest ostatecznie dostosowywana i wdrażana.

  O niepowodzeniu świadczą negocjacje WPR, podczas których narzędzia ekologizujące zostały pozbawione znaczenia, po tym jak osłabili je podejmujący decyzje dotyczące rolnictwa. W efekcie podatnicy wydali ponad 16 miliardów euro na „ekologizację na papierze" bez żadnej istotnej zmiany w praktykach rolniczych. Jednocześnie doprowadziło to obniżenia wymagań środowiskowych w Filarze 2.

  WPR nieustannie zawodzi również w kwestii przynoszenia korzyści przeciętnemu rolnikowi. Podczas gdy największa część budżetu trafia do największych rolników (80% – 20%), większość rolników ponosi straty – nierzadko są to właściciele gruntów o największej różnorodności biologicznej. Kończy się to często sytuacją odwrotną do zamierzonej – kiedy to „zanieczyszczający otrzymuje wynagrodzenie" zamiast płacić. Z właściwie przebiegającym procesem i głosami zapewniającymi, że publiczne pieniądze dostarczają publicznych dóbr, WPR może realizować cele, które zarysowaliśmy. (Źródło: http://bit.ly/2lLIeR7).

PYTANIE 13

“ Które elementy obecnej WPR są najbardziej uciążliwe lub złożone i dlaczego?

NASZE REKOMENDACJE

Pytanie jest pytaniem otwartym. **Bardzo zachęcamy** do odpowiedzi idącej w kierunku:

- Choć przyznajemy, że wiele aspektów obowiązującej WPR nakłada na rolników i rządy obciążenia administracyjne, to zbyt mocne ich uproszczenie mogłoby uniemożliwić zarówno osiągnięcie celów WPR, jak i ocenę wykorzystania funduszy publicznych. Pomiędzy poziomem komplikacji dla rolników a realizowanymi celami podatników musi zostać osiągnięta równowaga. Należy zastosować zasadę Einsteina: tak proste, jak to tylko możliwe, ale nie prostsze!

  Doświadczenie pokazuje, że w niektórych przypadkach, takich jak zaawansowane działania rolnośrodowiskowe, złożone zalecenia co do użytkowania gruntów lub potrzeba szczegółowego monitoringu rezultatów, są uzasadnione, jeśli weźmie się pod uwagę wyjątkowe korzyści środowiskowe, których dostarczają te działania.
  Dwa podstawowe obszary pierwszego filaru WPR, co do których zarówno rolnicy, jak i organizacje pozarządowe zgadzają się, że są one zbyt uciążliwe:

1) Dopłaty na tzw. zazielenienie: elastyczność zagwarantowana krajom członkowskim doprowadziła do tego, że ta „prosta" polityka stała się względnie złożona. Obecnie przez rolników i agencje odpowiedzialne za płatności postrzegana jest jako uciążliwa, a badania pokazują, że prawie nie przynosi korzyści środowiskowych. (Źródło: http://bit.ly/2lLIeR7).

2) Płatności bezpośrednie do pastwisk: hodowcy bydła wykorzystujący pastwiska leśne i złożone typy gruntów zgłaszając swoje tereny wypasowe do dopłat bezpośrednich spotykają się ze zbyt rozbudowaną biurokracją i niejasnościami, które wynikają ze wzmożonych kontroli i restrykcji opartych na uproszczonej ocenie wykorzystania gruntów. (Źródło: http://bit.ly/2lfsaJw).

PYTANIE 14

> Prace Komisji Europejskiej koncentrują się na 10 priorytetach na lata 2014–2020. Większość tych priorytetów dotyczy WPR. Proszę wskazać priorytety, w sprawie których powinno się prowadzić więcej działań w ramach WPR.

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy pozostawienie tego pytania bez odpowiedzi.

NASZE UZASADNIENIE

Sugerujemy nie odpowiadać na to pytanie, ponieważ priorytety polityki Junckera ignorują kwestię zrównoważonego rozwoju. Nowa polityka powinna być oparta na Celach Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), które uwzględniają specyficzne tematy (np. różnorodność biologiczna, bieda, zdrowie itp.) i zostały usankcjonowane przez światowych liderów, a także wszystkich szefów państw i rządów Unii Europejskiej.

PYTANIE 15

> Które z poniższych priorytetów mają największe znaczenie dla WPR?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Promowanie dostarczania zdrowych produktów dobrej jakości
- Przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska w całej UE
- Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej
- Rozwijanie obszarów wiejskich przy jednoczesnej dbałości o nie
- Osiągnięcie zrównoważonego rozwoju terytorialnego

Za **neutralne** uważamy odpowiedzi:

- Zapewnienie rolnikom odpowiedniego poziomu życia
- Zapewnienie konsumentom dostaw żywności po przystępnych cenach

Zalecamy **unikanie** odpowiedzi:

- Zajęcie się niepewnością rynku
- Wspieranie konkurencyjności i innowacji w rolnictwie

NASZE UZASADNIENIE

Przyszłe polityki dotyczące żywności i rolnictwa powinny skupić się na przynajmniej kilku kluczowych celach: jak poprawić stan naszych ekosystemów; jak zapewnić osiągnięcie celów klimatycznych zawartych w porozumieniu paryskim; jak zapewnić obywatelom dostęp do produktów zdrowych i dobrej jakości oraz jak upewnić się, że nasze obszary wiejskie tętnią życiem i dobrze prosperują uwzględniając wszystkie perspektywy. Przede wszystkim nie zgadzamy się z tym, że niepewność rynkowa i konkurencja powinny być częścią przyszłej WPR, ponieważ taki sposób myślenia może doprowadzić do intensyfikacji i potrzeby publicznej interwencji w celu przeciwdziałania niestabilności systemu.

PYTANIE 16

> Czy uważają Państwo, że zmodernizowaną WPR należy uzupełnić o dodatkowe cele? Jeśli tak, proszę podać o jakie:

NASZE REKOMENDACJE

Pytanie jest pytaniem otwartym. **Zdecydowanie zalecamy** odpowiedź idącą w kierunku:

- Osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju: siedem z siedemnastu Celów Zrównoważonego Rozwoju ma bezpośredni związek z europejskim rolnictwem. WPR jest kluczowym narzędziem do osiągnięcia tych międzynarodowych zobowiązań.

  Cel 12. wymaga od Europy osiągnięcia „zrównoważonego zarządzania naturalnymi zasobami i efektywnego zarządzania nimi" a także „zachowania ekosystemów". Kolejny to cel 15., w którym Europa zobowiązała się odwrócić proces degradacji lądów i zatrzymać utratę różnorodności biologicznej. Również cel 6. stwierdza, że do 2020 r. musimy chronić i odtworzyć ekosystemy powiązane z wodami, na które oddziałuje rolnictwo, takie jak ekosystemy górskie, lasy, mokradła, rzeki, warstwy wodonośne i jeziora.

  Inne porozumienia międzynarodowe:

  Kluczowymi porozumieniami do uwzględnienia w nowej WPR są Porozumienie paryskie, Konwencja o różnorodności biologicznej oraz prawo Unii Europejskiej w zakresie jakości powietrza.

PYTANIE 17

“ Czy zgadzają się Państwo z następującym stwierdzeniem: „Wspólna polityka rolna ma sens, ponieważ potrzebujemy...“

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie rekomendujemy wybranie następujących odpowiedzi:

- wspólnych przepisów w ramach jednolitego rynku (dotyczących organizacji rynku, handlu, reguł konkurencji, norm bezpieczeństwa żywności)
    - **zdecydowanie się zgadzam**
- wspólnych celów dotyczących rozwiązywania problemów o charakterze transgranicznym (bezpieczeństwo żywnościowe, środowisko, zmiana klimatu, bioróżnorodność itd.)
    - **zdecydowanie się zgadzam**
- wspólnego budżetu, ponieważ taki budżet jest efektywniejszy
    - **częściowo się zgadzam**
- spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności między państwami członkowskimi
    - **częściowo się zgadzam**
- wspólnych stanowisk na szczeblu międzynarodowym, które wzmocniłyby światową pozycję UE
    - **częściowo się zgadzam**
- wspólnych ram dotyczących wymiany najlepszych praktyk, wyników badań naukowych, innowacyjnych pomysłów, wzajemnego uczenia się
    - **częściowo się zgadzam**

NASZE UZASADNIENIE

Z pewnością wdrożenie polityki UE regulującej i finansującej rolnictwo oraz system wytwarzania żywności ma sens, jeśli tylko jej cele są właściwie obrane i wyrażone są jasne zasady wdrażania dla państw członkowskich.

PYTANIE 18

> Na jakim szczeblu, według Państwa, należy przede wszystkim zająć się realizacją następujących celów WPR?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Zapewnienie rolnikom odpowiedniego poziomu życia
  - **zostawić puste**
- Zajęcie się niepewnością rynku
  - **zostawić puste**
- Wspieranie konkurencyjności i innowacji w rolnictwie
  - **zostawić puste**
- Zapewnienie konsumentom dostaw żywności po przystępnych cenach
  - **zostawić puste**
- Promowanie dostarczania zdrowych produktów dobrej jakości
  - **zostawić puste**
- Przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska w całej UE
  - **na szczeblu UE**
- Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej
  - **na szczeblu UE**
- Rozwijanie obszarów wiejskich przy jednoczesnej dbałości o nie
  - **zostawić puste**
- Osiągnięcie zrównoważonego rozwoju terytorialnego
  - **zostawić puste**

NASZE UZASADNIENIE

W większości przypadków, w celu uzyskania najlepszych rezultatów, potrzebujemy wielotorowego działania. Dlatego też sugerujemy nieudzielenie odpowiedzi na to pytanie. Jednak w przypadku kwestii dotyczących środowiska i klimatu, widzimy potencjał do rozpatrywania ich na poziomie UE: potrzebujemy zasad i celów operujących na poziomie całej Unii Europejskiej, ponieważ problemy w tych obszarach nie są ograniczane granicami państw, a kraje, które mniejszą wagę przykładają do kwestii środowiskowych powinny być „wyciągane" do wspólnego poziomu.

PYTANIE 19

“ Czy zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami: (...)

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Rolnicy potrzebują bezpośredniego wsparcia dochodów
    - **zdecydowanie się nie zgadzam**
- Na dochody z działalności rolniczej duży wpływ może mieć polityka w innych dziedzinach (np. prawo spadkowe/podatkowe, systemy socjalne i emerytalne)
    - **zdecydowanie się zgadzam**
- Polityka rolna powinna przynieść większe korzyści dla środowiska i zmiany klimatu
    - **zdecydowanie się zgadzam**
- Należy wspierać ukierunkowane inwestycje mające na celu promowanie restrukturyzacji i innowacji
    - **częściowo się nie zgadzam**
- Należy poprawić pozycję rolników w łańcuchach dostaw żywności (w tym zaradzić kwestii nieuczciwych praktyk handlowych)
    - **częściowo się zgadzam**

NASZE UZASADNIENIE

Patrząc na przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej, nie zgadzamy się na wspieranie dochodów rolników bez regulacji. Wiele sektorów społecznych jest w trudnej sytuacji i nie otrzymują one wsparcia od rządu, aby kontynuować swoją działalność. Wsparcie dla rolników powinno raczej pochodzić od społeczeństwa i powinno stymulować rolników do wdrażania rzeczywiście zrównoważonego rolnictwa. Rozwiązanie to jest podobne do celowego wspierania restrukturyzacji i innowacji. W zależności od tego jak wdrażana jest restrukturyzacja lub innowacja, kreujemy wieś, w której tętni życie lub wieś wyludnioną i na dodatek pozbawioną dzikiej przyrody. Z pozostałymi odpowiedziami możemy się mniej lub bardziej zgodzić.

PYTANIE 20

> Czy zgadzają się Państwo, że następujące działania w ramach WPR mogłyby zwiększyć konkurencyjność rolników?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Wsparcie na rzecz rozwoju rynków terminowych
    - **częściowo się nie zgadzam**
- Zwiększenie przejrzystości na rynkach rolnych
    - **zdecydowanie się zgadzam**
- Wsparcie na rzecz zrzeszania się rolników w organizacje producentów
    - **nie wiem**
- Wsparcie na rzecz badań i innowacji
    - **częściowo się nie zgadzam**
- Uproszczenie procedur administracyjnych
    - **zdecydowanie się nie zgadzam**

NASZE UZASADNIENIE

Konkurencyjny rolnik, to ten który dba o zasoby naturalne obecne na swoich gruntach i w konsekwencji jest w stanie produkować żywność w długiej perspektywie. Dlatego też problematyczne jest w naszej opinii, że nie podano takiej opcji odpowiedzi w tym pytaniu. Z (ograniczonej) listy opcji dostępnych odpowiedzi, ta nawiązująca do przejrzystości na rynkach rolnych jest jedyną, częściowo odpowiadającą na to pytanie. W naszej opinii uproszczenie procedur administracyjnych ma niewiele wspólnego z konkurencyjnością.

PYTANIE 21

> Które z poniższych kryteriów są najbardziej istotne przy udzielaniu wsparcia bezpośredniego?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Rekompensata za działalność rolniczą na obszarach o ograniczeniach naturalnych/wysokiej wartości przyrodniczej
- Praktyki przynoszące najwięcej korzyści środowiskowych/klimatycznych
- Limit wsparcia dla dużych beneficjentów (górny limit)

Nasze stanowisko jest **neutralne** wobec poniższych odpowiedzi:

- Konkretne produkty lub sektory
- Powiązanie z normami (np. bezpieczeństwa żywności, pracy)
- Równy poziom wsparcia na rzecz rolników w ramach tego samego terytorium
- Drobni producenci rolni
- Młodzi rolnicy

Sugerujemy **unikanie** wybrania poniższych odpowiedzi

- Narzędzia zarządzania ryzykiem
- Tereny o wyższym potencjale rolnym

NASZE UZASADNIENIE

Pierwsze pytanie jakie powinno być postawione, to: czy dopłaty bezpośrednie wciąż mają sens i jakie są ich cele? W naszej opinii, dopłaty bezpośrednie są uzasadnione jedynie w sytuacji, jeśli są związane ze ścisłymi społecznymi lub środowiskowymi kryteriami, np. takimi które umożliwiają efektywne osiąganie konkretnych celów środowiskowych. Dopłaty bezpośrednie mogą być również stosowane aby wesprzeć rolników gospodarujących na obszarach o ograniczeniach naturalnych (ANCs), bazując na ścisłych wymogach dotyczących gospodarowania. W żadnym wypadku środki finansowe nie powinny być dystrybuowane na zasadzie „należą Ci się, ponieważ żyjesz w jakimś konkretnym miejscu". W naszej opinii jasne jest także, że jeśli dopłaty bezpośrednie mają być kontynuowane, powinny być stosowane limity górne, w celu uniknięcia sytuacji, gdy duże sumy trafiają do tylko kilku kieszeni. Natomiast stosowanie limitów nie musiałoby być konieczne, gdyby dopłaty bezpośrednie były za specyficzne usługi - społeczne lub środowiskowe.

PYTANIE 22

“ Jakie działania mogłyby przyczynić się do dalszej poprawy wyników eksportu UE?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Nie potrzeba podejmować żadnych działań

NASZE UZASADNIENIE

Wierzymy, że celem Wspólnej Polityki Rolnej powinno być produkowanie dobrej, zdrowej żywności dla ludzi w Europie w zrównoważony sposób. Wydajność eksportu nie jest tego elementem.

PYTANIE 23

“ Biorąc pod uwagę konsumentów i szersze potrzeby społeczne, w jakim obszarze można zwiększyć powiązania między WPR i normami?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie trzech spośród poniższych odpowiedzi:

- Normy bezpieczeństwa żywności
- Normy i wytyczne dotyczące odżywiania
- Normy dotyczące produktów pochodzących ze sprawiedliwego handlu
- Normy dotyczące produktów ekologicznych
- Normy ochrony środowiska i klimatu
- Normy dotyczące stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych/pestycydów
- Normy dotyczące zdrowia zwierząt i roślin
- Normy dotyczące dobrostanu zwierząt
- Normy pracy

NASZE UZASADNIENIE

Z pewnością istnieje duże pole do działania, w kwestii wzmocnienia związku Wspólnej Polityki Rolnej i wszystkich jej standardów. Uważamy, że wszystkie standardy mają równorzędne znaczenie, a żaden z nich nie powinien być przedkładany nad inny. Warto wskazać tu te obszary tematyczne, które były rzadko poruszane w innych miejscach kwestionariusza.

PYTANIE 24

“ Czy zgadzają się Państwo z następującymi stwierdzeniami w kontekście spełniania zaostrzonych norm produkcji?:

NASZE REKOMENDACJE

Zalecamy pozostawienie pustej odpowiedzi.

NASZE UZASADNIENIE

Dobra WPR wymaga solidnego połączenia obowiązujących przepisów, zachęt finansowych na zasadzie dobrowolności i wsparcia dla konsumentów, aby dokonywali bardziej świadomych wyborów. Oferowane opcje sformułowane są w bardzo mylący sposób, dlatego nie zaznaczyliśmy żadnej odpowiedzi. Na przykład, dobrowolne zachęty takie jak programy rolnośrodowiskowe powinny wypłacać rolnikom zobowiązania wykraczające poza linię podstawy prawnej; nie powinny być postrzegane jako alternatywa dla podstawowej linii prawnej. Podobnie nie możemy zgodzić się z poglądem, że wszelkie podwyższone standardy muszą być rekompensowane (np. gdy pestycyd jest uznany za niebezpieczny, powinien być zakazany i nie można oczekiwać, że podatnicy zapłacą za niego rekompensatę).

PYTANIE 25

> W odniesieniu do których z następujących celów dotyczących ochrony środowiska powinno się robić więcej w ramach WPR?

NASZE REKOMENDACJE

Zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Zmniejszenie zanieczyszczenia wody i zapobieganie mu (pestycydy, nawozy)
- Zapobieganie utracie bioróżnorodności

Zalecamy również **wybór jednej** z następujących odpowiedzi:

- Racjonalne zużycie wody
- Zapobieganie zagrożeniom ekologicznym, np. powodziom
- Zmniejszenie erozji gleby i zapobieganie erozji
- Unikanie zasalania, zagęszczania i pustynnienia gleby
- Udział w realizacji planów dotyczących jakości powietrza

NASZE UZASADNIENIE

To pytanie jest mylące, ponieważ prosi respondenta o dokonanie wyboru między celami zamiast sprawdzać, w jaki sposób te cele powinny być

spełnione. Wybraliśmy różnorodność biologiczną, ponieważ jest to cel nadrzędny, czyli aby uniknąć utraty różnorodności biologicznej należy wziąć pod uwagę wszystkie pozostałe czynniki. Na przykład, zanieczyszczenie wody jest głównym problemem w całej Europie, podobnie jak niedobór wody w krajach o bardziej suchym klimacie.

PYTANIE 26

> Które z celów WPR w największym stopniu przyczyniają się do łagodzenia zmiany klimatu?

NASZE REKOMENDACJE

Zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Redukcja emisji gazów cieplarnianych w sektorze rolnym
- Poprawa dostosowania się do zmiany klimatu i wzmacnianie odporności systemów produkcji rolnej

Nasze stanowisko jest **neutralne** co do następujących odpowiedzi:

- Promowanie ochrony węgla oraz pochłaniania dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie
- Promowanie dywersyfikacji systemów rolniczych
- Promowanie badań naukowych dotyczących chorób roślin i zwierząt związanych ze zmianą klimatu

Zalecamy **unikania** następujących odpowiedzi:

- Promowanie zalesiania i zrównoważonej gospodarki leśnej
- Zapewnianie dostępu do zrównoważonych, odnawialnych źródeł energii

NASZE UZASADNIENIE

Każda przyszła polityka musi poważnie traktować zagadnienie klimatu. Musi obejmować zarówno zmniejszenie ogólnego poziomu emisji sektora rolnego, jak i budowę odpornych systemów społeczno-ekologicznych. Dywersyfikacja systemów rolniczych oraz ochrona węgla w glebie to dwa narzędzia do osiągnięcia wyżej wymienionych celów.

PYTANIE 27

> W którym z poniższych obszarów w ramach WPR należy zwiększyć wsparcie na rzecz zrównoważonej gospodarki leśnej?

NASZE REKOMENDACJE

Zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Zapobieganie pożarom lasów i usuwanie zniszczeń powstałych na ich skutek
- Zwiększanie odporności i ochrony ekosystemów leśnych
- Systemy rolno-leśne

Nasze stanowisko jest **neutralne**, co do następujących odpowiedzi:

- Zapobieganie klęskom żywiołowym i katastrofom w lasach, np. chorobom roślin czy burzom

Zalecamy **unikania** następujących odpowiedzi:

- Przygotowywanie biomasy leśnej do produkcji surowca i energii
- Zalesianie/ponowne zalesianie

NASZE UZASADNIENIE

Zrównoważona gospodarka leśna powinna zapewnić, iż nasze lasy i ekosystemy będą zdrowe i odporne. Zapobieganie pożarom oraz usuwanie zniszczeń powstałych na ich skutek mogą się odbywać przy udziale rolników (np. wypas lub pasy przeciwpożarowe) i zarządców gruntów. Natomiast systemy rolno-leśne to różnorodne, zrównoważone, zintegrowane użytkowanie terenu, począwszy od tradycyjnych pastwisk leśnych po nowoczesne systemy upraw alejowych, które na ogół mają korzystny wpływ na glebę, wodę i klimat. Inne opcje są często postrzegane jako szkodliwe dla zrównoważonej gospodarki leśnej.

PYTANIE 28

> Wkład WPR na rzecz obszarów wiejskich powinien zostać zwiększony poprzez:

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Wzmocnienie powiązań między lokalną produkcją i lokalnymi rynkami
- Poprawa jakości życia i integracji społecznej mieszkańców obszarów wiejskich
- Wzmacnianie zarządzania i rozwoju lokalnego poprzez oddolne inicjatywy, takie jak inicjatywa LEADER
- Wspieranie agroturystyki i rekreacji poprzez zapewnianie korzyści związanych z pięknem krajobrazu, wartościami kulturowymi i tradycyjnym lokalnym jedzeniem

Nasze stanowisko jest **neutralne**, co do następujących odpowiedzi:

- Wsparcie innowacji poprzez transfer wiedzy, doradztwo i szkolenie zawodowe
- Dbałość o lokalne know-how i produkty wpisujące się w politykę różnorodności UE oraz tworzenie podstaw dla unijnych produktów wysokiej jakości
- Zaspokajanie lokalnych potrzeb poprzez wspieranie budowania lokalnej infrastruktury/usług (np. opieki zdrowotnej, opieki nad dziećmi, transportu)
- Wspieranie efektywności gospodarczej rolnictwa w całej UE; unikanie koncentracji produkcji i ludzi na określonych obszarach
- Tworzenie i podtrzymywanie miejsc pracy na obszarach wiejskich, w tym w produkcji podstawowej produktów rolnych
- Zapewnianie łączności i rozwiązań cyfrowych
- Wnoszenie wkładu w społeczny i kulturowy kapitał obszarów wiejskich, aby mogły one pozostać atrakcyjnymi obszarami do życia oraz w celu ustanowienia obustronnie korzystnych powiązań między obszarami wiejskimi a miejskimi
- Wspieranie MŚP w tworzeniu miejsc pracy na obszarach wiejskich

NASZE UZASADNIENIE

Nieodzowne jest inwestowanie w tereny wiejskie w celu zapewnienia rentowności społecznej, ekologicznej i ekonomicznej obszarów wiejskich w Europie. Sugerowane przez nas cztery odpowiedzi to kluczowe elementy przyszłej polityki, ale pozostałe kwestie również nie powinny być ignorowane.

PYTANIE 29

> W ramach WPR można w większym stopniu pomagać młodym rolnikom lub innym młodym przedsiębiorcom z obszarów wiejskich poprzez:

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Wsparcie na rzecz transferu wiedzy, doradztwa i szkoleń zawodowych
- Wsparcie na rzecz nowych form współpracy

Nasze stanowisko jest **neutralne**, co do następujących odpowiedzi:

- Wsparcie dla osób rozpoczynających działalność
- Zapewnianie rolnikom przejściowych dopłat uzupełniających
- Zwiększanie dostępu do instrumentów finansowych
- Wprowadzanie zachęt w celu stymulacji współpracy międzypokoleniowej

Zalecamy **unikanie** następujących odpowiedzi:

- Większe wsparcie na rzecz inwestycji
- Motywowanie do przekazywania gospodarstw z pokolenia na pokolenie

NASZE UZASADNIENIE

Ważne jest zwiększenie liczby osób zajmujących się rolnictwem. Ważniejsza niż wiek jest chęć rolnika do aktywnego angażowania się w zrównoważoną produkcję żywności i prowadzenia zrównoważonego

gospodarstwa rolnego. Dlatego należy raczej skupić się na innowacyjnych sposobach współpracy oraz na przekazywaniu wiedzy. W WPR największą przeszkodą dla osób rozpoczynających prowadzenie zrównoważonego gospodarstwa rolnego są wysokie koszty gruntów, wygórowane przez płatności pierwszego filaru WPR.

PYTANIE 30

> W jaki sposób najskuteczniej zachęcić do innowacyjnych rozwiązań?

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następującej odpowiedzi:

- Zwiększyć poziom kompetencji technicznych i bezstronności doradców

Nasze stanowisko jest **neutralne**, co do następujących odpowiedzi:

- Wspierać zaangażowanie rolników w innowacyjne projekty
- Uzupełniać istniejące braki wiedzy wśród rolników
- Wspierać wymianę wiedzy poprzez zwiększenie dostępu do doradztwa, tworzenie sieci kontaktów wśród rolników i tworzenie gospodarstw demonstracyjnych
- Rozwijać infrastrukturę informatyczną z myślą o wymianie wiedzy
- Zwiększyć dostęp do finansowania/inwestycji

NASZE UZASADNIENIE

Aby zachęcić do innowacji, główny nacisk należy położyć na właściwą usługę doradczą, dostarczającą informacje w sposób bezstronny. Inne opcje również mogą być zaznaczone, ale są wtórne w stosunku do kwestii właściwego doradztwa.

PYTANIE 31

> Czy uważają Państwo, że WPR byłaby prostsza, gdyby:

NASZE REKOMENDACJE

Zdecydowanie zalecamy wybranie następujących odpowiedzi:

- Ograniczono obszary, w których środki rozwoju obszarów wiejskich i inne środki WPR pokrywają się
  - **zdecydowanie się zgadzam**
- Bazy danych i technologie (teledetekcja, smartfony) były lepiej wykorzystywane w celu ograniczenia częstotliwości inspekcji w gospodarstwach
  - **nie wiem**
- W szerszym zakresie wykorzystywane były usługi e-administracji
  - **nie wiem**
- Rozszerzono zakres stosowania płatności ryczałtowych
  - **zdecydowanie się zgadzam**
- Rolnicy mieli większy wybór w zakresie działań
  - **częściowo się zgadzam**

NASZE UZASADNIENIE

Jedynym rozsądnym rozwiązaniem dla uproszczenia WPR jest ograniczenie nakładania się obu filarów. Rozbudowana argumentacja znajduje się w uzasadnieniu do pytania 32.

PYTANIE 32

> Czy mają Państwo konkretne pomysły na uproszczenie WPR i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla rolników, beneficjentów (lub administracji publicznej)? Proszę szczegółowo opisać i uzasadnić Państwa sugestie.

NASZE REKOMENDACJE

To jest pytanie otwarte. **Zalecamy** odpowiadać zgodnie z następującymi wytycznymi:

- Nowa polityka powinna być przede wszystkim dostosowana do potrzeb. Oznacza to, iż powinna być skuteczna, sprawna, trafna i spójna z innymi liniami postępowania oraz powinna wykazać wartość dodaną dla Unii Europejskiej.

  Uproszczenia nie mają sensu, jeśli przyjęta linia postępowania nie osiąga założonych celów. Dzięki uproszczeniom korzyści publiczne powinny być osiągane sprawniej i skuteczniej.

  Zgadzamy się jednak, że obecna WPR jest uciążliwa dla beneficjentów, pracowników administracji oraz wszystkich obywateli, którzy chcą zrozumieć, co otrzymują w zamian za swoje podatki.

  Często komplikacje te wynikają z wyjątków/odstępstw oraz licznych luk prawnych, stworzonych po to, aby uniknąć zrealizowania oficjalnego celu nowej polityki. Wyraźne tego przykłady można znaleźć w naszej odpowiedzi na pytanie 13.

  Dla beneficjentów, pracowników administracji lub zwykłych obywateli obecne zasady są bardzo skomplikowane i trudne do zrozumienia oraz wdrożenia na poziomie krajowym. Najprostszym sposobem na uproszczenie polityki jest zatem usunięcie tych zasad WPR, które nie są już uzasadnione (szczególnie płatności związane z pierwszym filarem nie związane z żadnymi wymogami) i ukierunkowanie budżetu i wysiłku na rozsądne, dobrze zaplanowane i kontrolowane działania i kontrakty, które mają jasno określone cele. Powinny one działać nie tylko na poziomie zapisów prawnych, ale przede wszystkim w praktyce. Konkretne propozycje zostały przedstawione w pytaniu 33.

PYTANIE 33

> Czy mają Państwo więcej pomysłów na modernizację WPR?

NASZE REKOMENDACJE

To jest pytanie otwarte. **Zalecamy** odpowiadać zgodnie z następującymi wytycznymi:

- Nowoczesna WPR powinna odejść od obecnego podejścia opartego na dwu filarach. Płatności obszarowe, wspierające

niezrównoważone praktyki powinny zostać zlikwidowane, a naczelną zasadą powinno być, że „zanieczyszczający płaci". Priorytetem jest pełne wdrożenie przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz ustawodawstwa dotyczącego zagadnień pokrewnych, takich jak dobrostan i zdrowie zwierząt, a także podatku od zanieczyszczania środowiska. WPR powinna także regulować kwestię płatności za usługi ekosystemowe. Powinno to być oparte o systemowe rozwiązania, budowę i rozwój narzędzia LIFE: finansowego nagradzania za konkretne rezultaty. Takie opłaty środowiskowe powinny być zarządzane albo przynajmniej nadzorowane przez organy ochrony środowiska.

Ponadto, nowa WPR powinna zapobiec porzucaniu użytkowania gruntów tam, gdzie będzie to miało negatywne skutki społeczne i środowiskowe. Należy wyznaczyć jasne cele w zakresie ochrony środowiska. Szczególną uwagę należy zwrócić na produkcję wartościowej żywności i promocję zdrowego odżywiania, co obecnie nie ma miejsca. Cel ten można osiągnąć poprzez utworzenie krótkich łańcuchów dostaw żywności, edukację żywieniową w szkołach oraz lokalne projekty na obszarach miejskich.

Wreszcie, szczególną uwagę należy zwrócić na czas trwania transformacji: nowa polityka powinna pomóc rolnikom, którzy zainwestowali w niezrównoważony model gospodarstwa rolnego, przejść do modelu zrównoważonego. Taka przemiana powinna być ograniczona w czasie.

PYTANIE 34

“ Mogą Państwo przesłać zwięzły dokument (maksymalnie pięć stron) przedstawiający Państwa stanowisko w tej sprawie. Maksymalny rozmiar pliku to 1 MB.

NASZE REKOMENDACJE

Zachęcamy wszystkie organizacje do przesłania własnych wizji i przedstawienia swojego stanowiska.